

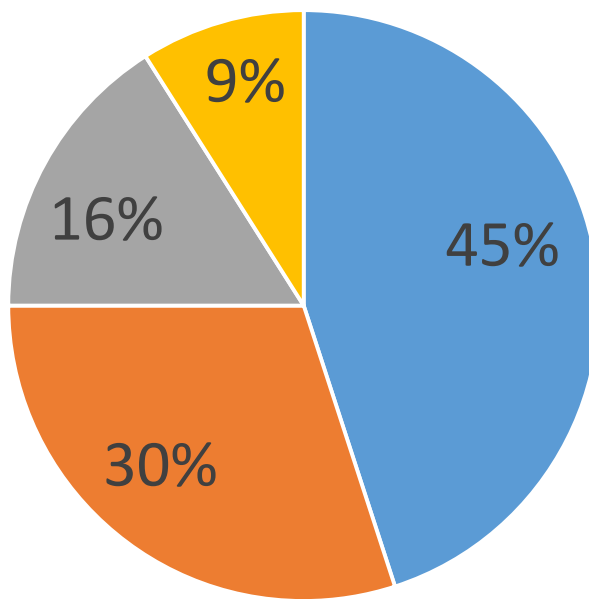

Naslouchání v pedagogické komunikaci

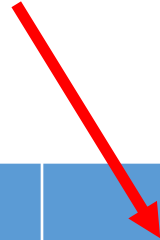
Proč o naslouchání?

Kolik času trávíme v komunikaci (Adler, R. et al. 2001):

■ Poslouchání ■ Mluvení ■ Čtení ■ Psaní

+ Poslouchání a naslouchání?

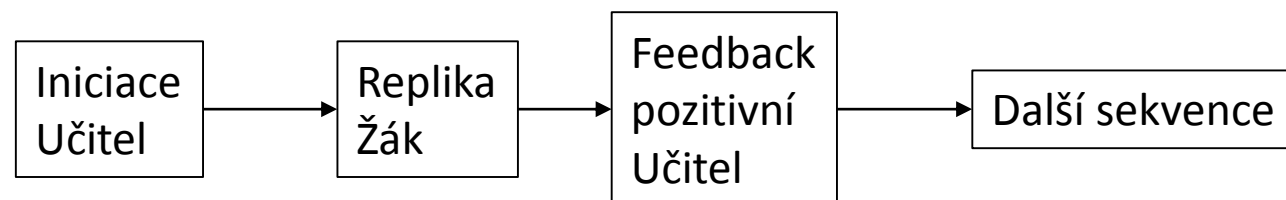
Náhodný	Zaměřené
Nedobrovolný	Dobrovolné
Bez úsilí (bezděčné)	Záměrné
Pasivní	Aktivní

Jak je to ve výuce?

- „Z našich dat vyplývá, že v průměru **22%** z každé vyučovací hodiny je věnováno organizačním záležitostem. ... znamená to, že ze 45 minutového bloku reálně pro výuku zbývá 35 minut. Největší podíl z času z hodiny **31%** zaujímá výklad učitele, který je organizován buď monologický **4%** nebo, a to s drtivou převahou, jako výklad s otázkami **27%**“ (Šedřová, Švaříček, Šalamounová, 2012, s. 50)
- „Výukový monolog zastává pouze 4% času vyučovací hodiny, zatímco interaktivní výklad s otázkami více než šestkrát tolik“ (Ibid, 217)

+ Základní povaha výukové komunikace

IRF struktura

- Příklady?

U: „Jaké je hlavní město Argentiny?“

Ž: Buenos Aires.

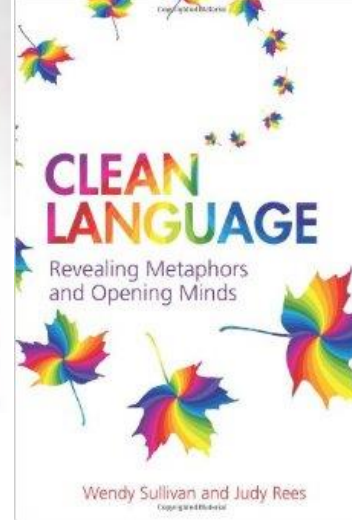
U: Ano, správně...“

- Kde je naslouchání v IRF struktuře?

„Uvedení dialogického vyučování do života by totiž v první řadě znamenalo rozbití IRF struktury“

(Šed'ová, 2011, s. 114)

X-ray listening (Rees, 2008)

- Radikální naslouchání, založené na:
 - A) doslovném opakování slov druhého člověka a
 - B) otázkách, které minimalizují to, že druhého ovlivníme svým vnímáním světa (příklad)
- O tom, co lidé opravdu říkají.
- Díky tomu můžeme lépe porozumět tomu, jak druhý člověk vnímá realitu
- Můžeme si vybudovat „mentální model jeho reality“
- „Uchovávejte tyto mentální modely velmi lehce“
- Cvičí člověka v naslouchání a pozorování
- Eliminuje možná nedorozumění v komunikaci
- IDEÁLNÍ NÁSTROJ PRO PŘÍMÉ UČENÍ SE OD EXPERTA

Cvičení

Téma je naslouchání

Ptejte se mě... každý jednu otázku a já na co chci odpovím...

- Zopakujte má slova +
- *Co za X je to X?*
- *Ještě něco?*
- *A jak to vypadá?*
- *Kde to je?*
- *A co se stane pak?*
- *Co se stalo před tím?*

Co dělá naslouchání nasloucháním?

- Projevit zájem (Mužete mi k tomu říct něco víc?)
- Parafrázování
- Ověřování/shrnutí (Jestli to dobře chápu, tak...? Rozuměl jsem tomu dobře, že...?)
- Objasňující otázky – lidé často vynechávají informace: „*Paní učitelko, on to tak nechtěl udělat*“. (Kdy to bylo? Kdo to řekl?)
- Ocenění (Je fajn, že jsi mi to řekl, Díky za upřímnost,...)
- Zrcadlení (pocitů, neverbálního chování,...)

Pro naslouchání je důležitý „rapport“

- Rapport je schopnost vytvořit mezi vámi a druhými vztah důvěry a porozumění
- Rapport znamená schopnost reagovat na to co říká druhý, ne že nutně souhlasíte s tím co druhý řekne. Když jste v rapport, tak máte pocit, že nejen někdo vás poslouchá, ale že jste i slyšeni a často si to ani neuvědomujete.
- Opravdový rapport vytváří atmosféru vzájemné důvěry.
- Jedna z nejrychlejších cest k navázání rapportu je mít zájem a být zvědavý k hodnotám druhého člověka (co jej baví, koníčky, studium, přání, přátelé,...)
- Rapport je schopnost vstoupit do světa druhého člověka tak, že má pocit, že jste jej pochopili a vytvoří se silná vazba mezi vámi. Je to schopnost plně přejít z vaší "mapy světa" do jeho "mapy světa". Anthony Robbins